

Från sämst till bäst

En föreläsning av Johanna Brzezinska och Maria Bergqvist

Föreläsningens innehåll

- Presentation
- Bakgrund - Gruppen och gruppens resultat
- ”Fyra delar av en hel”

Undervisning

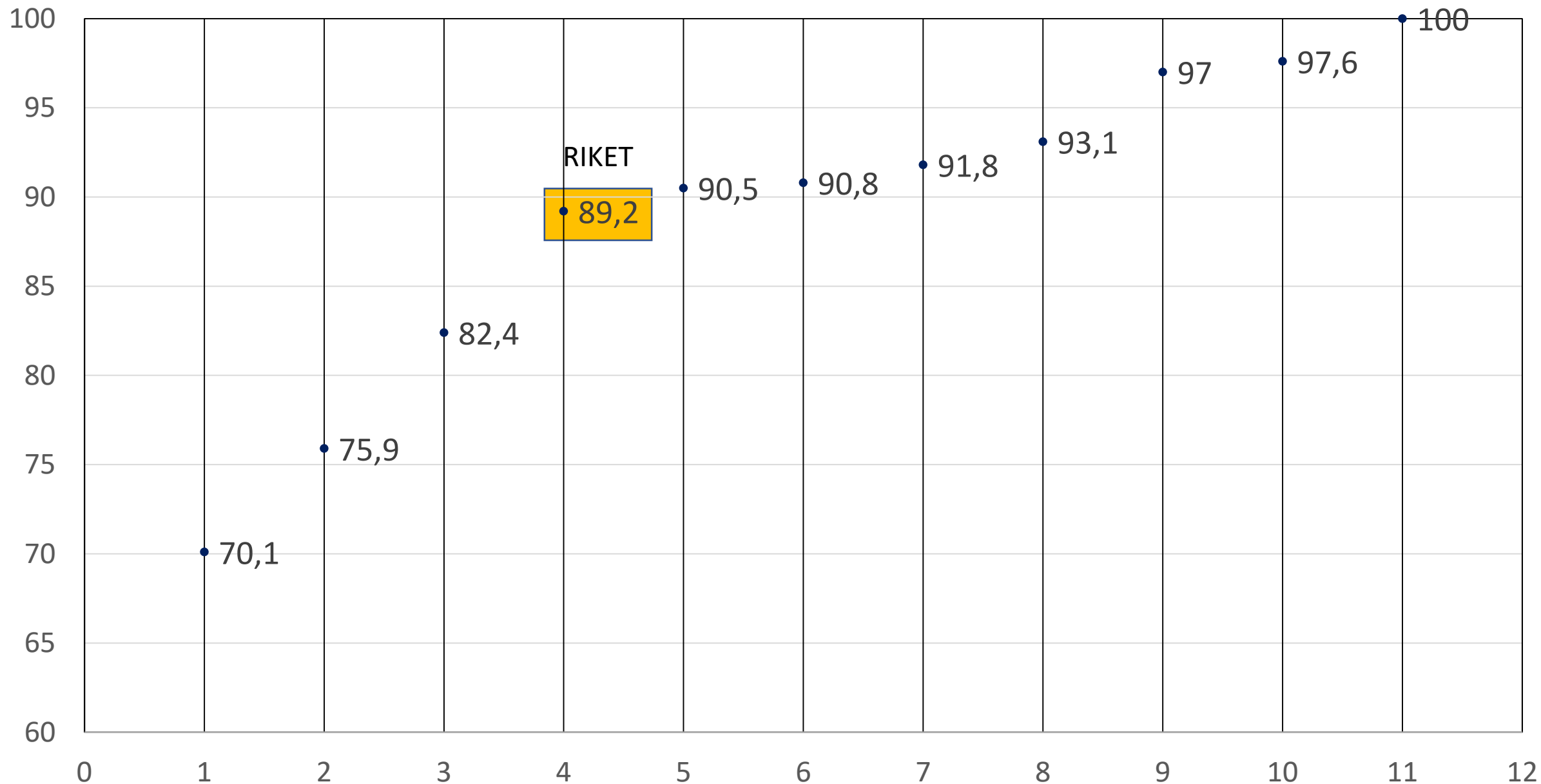
Ledarskap

Organisation

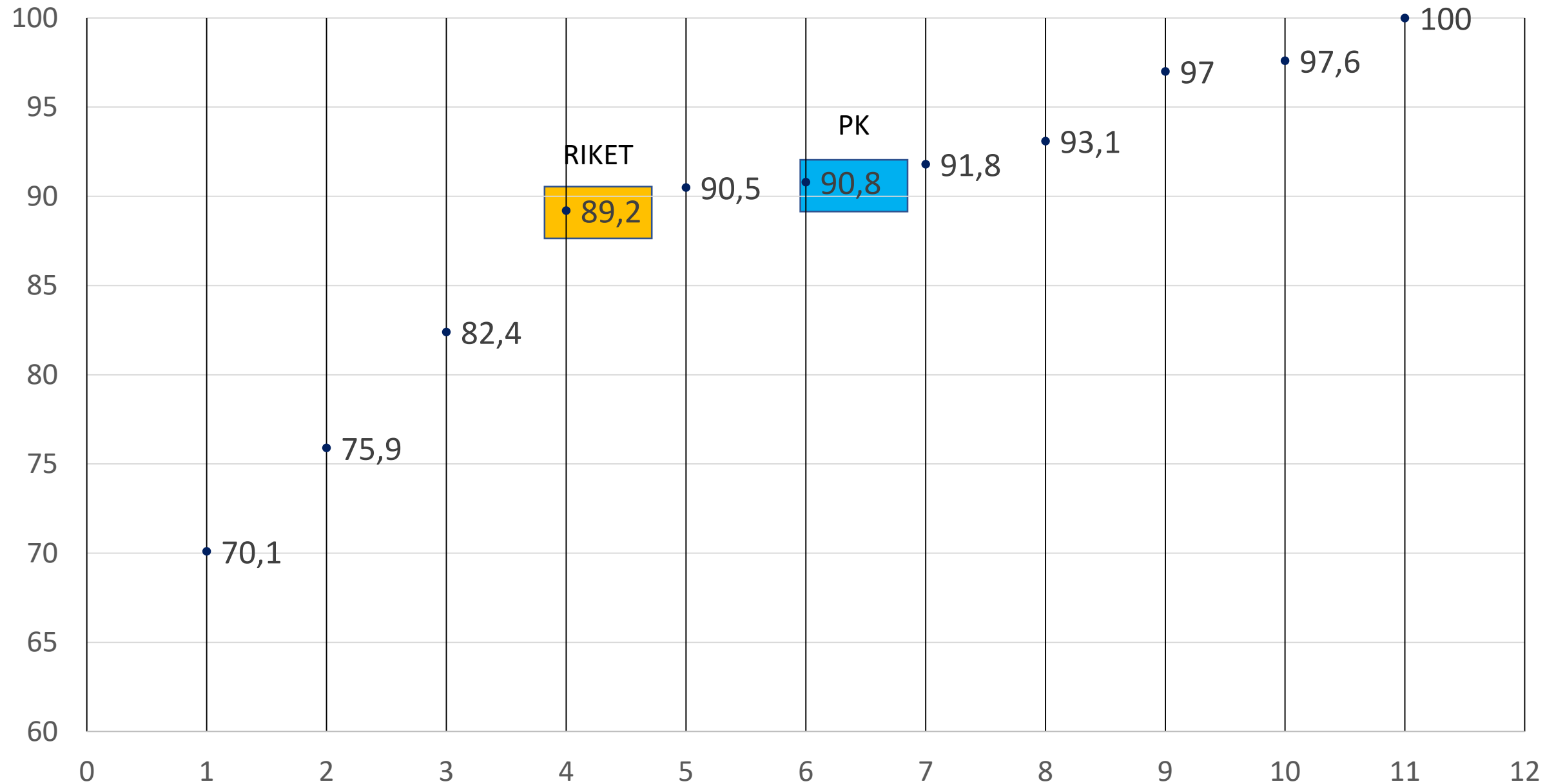
Sociala relationer

- Lärdomar framåt och fortsatt arbete

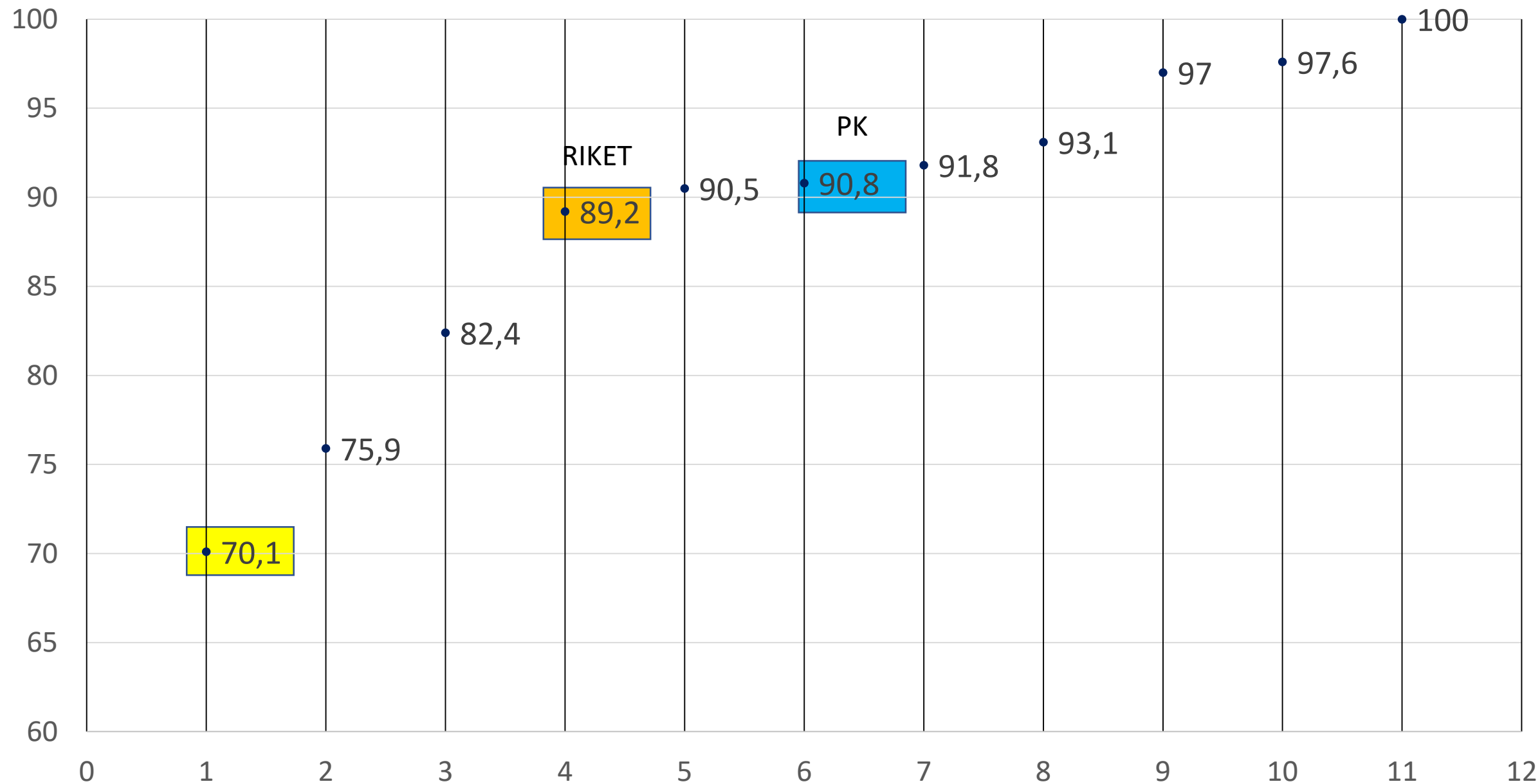
NP Matematik åk 3 2015 – Snitt godkända resultat

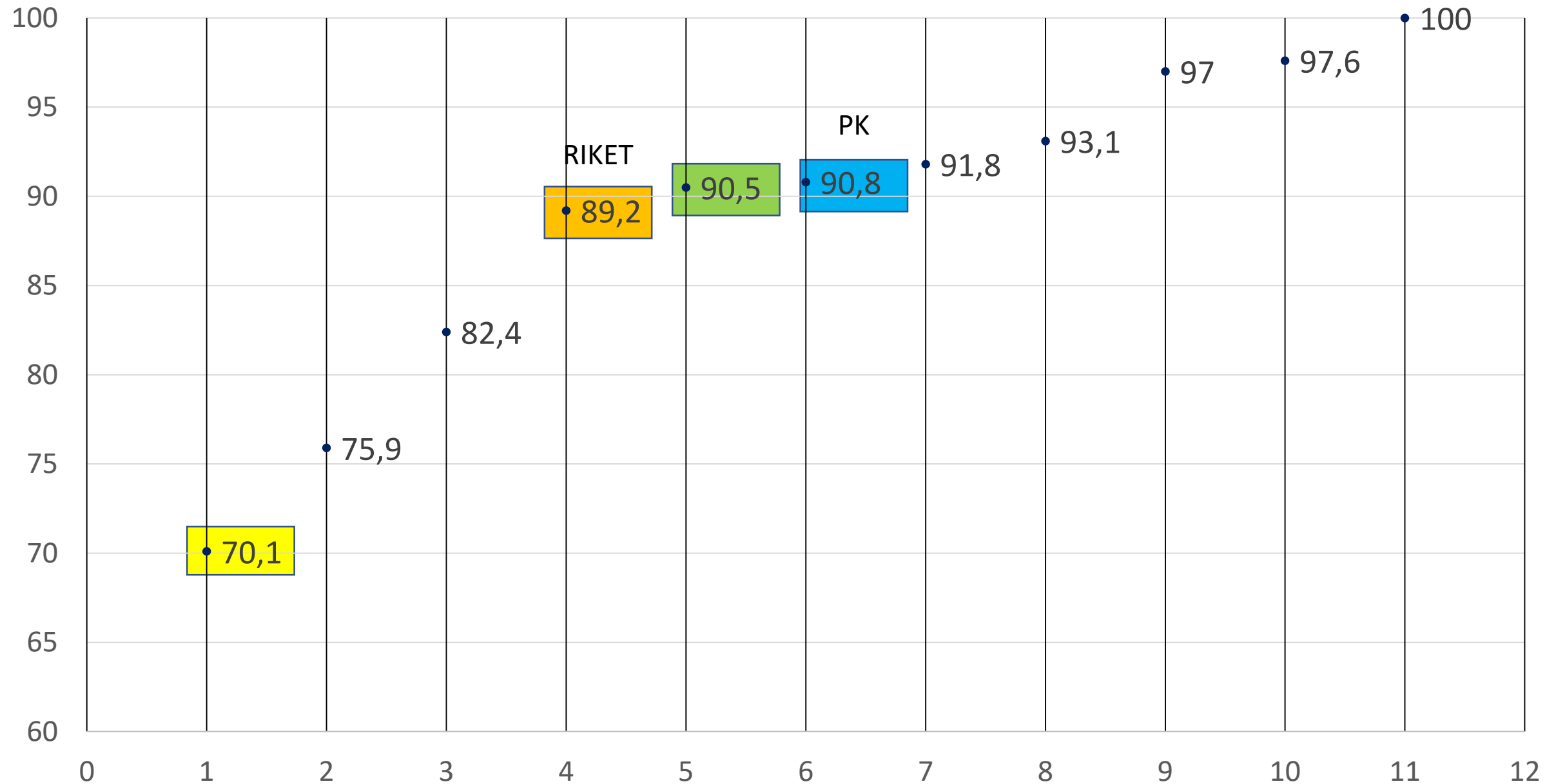
NP Matematik åk 3 2015 – Snitt godkända resultat

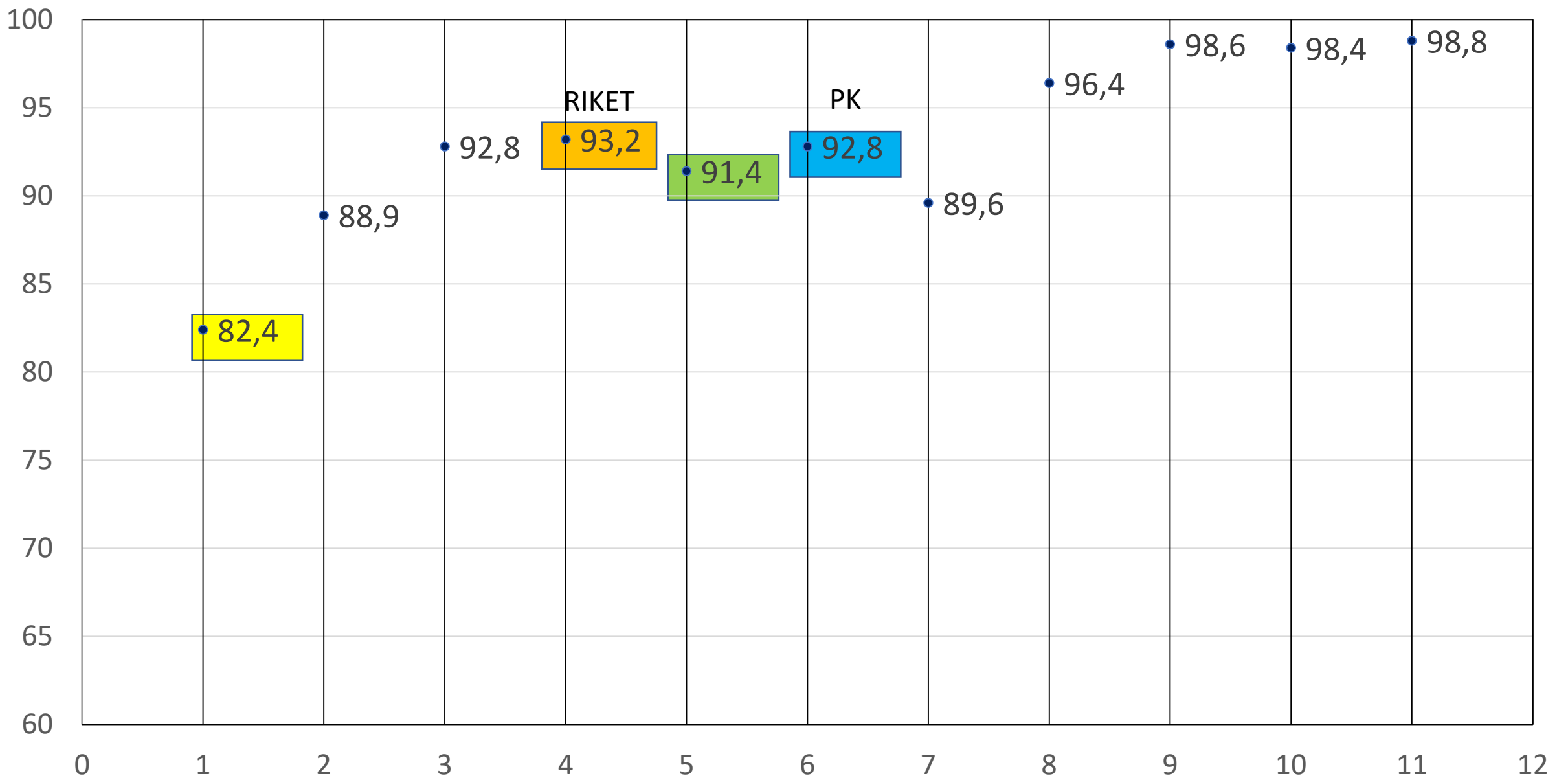
NP Matematik åk 3 2015 – Snitt godkända resultat

NP Matematik åk 3 2015 – Snitt godkända resultat

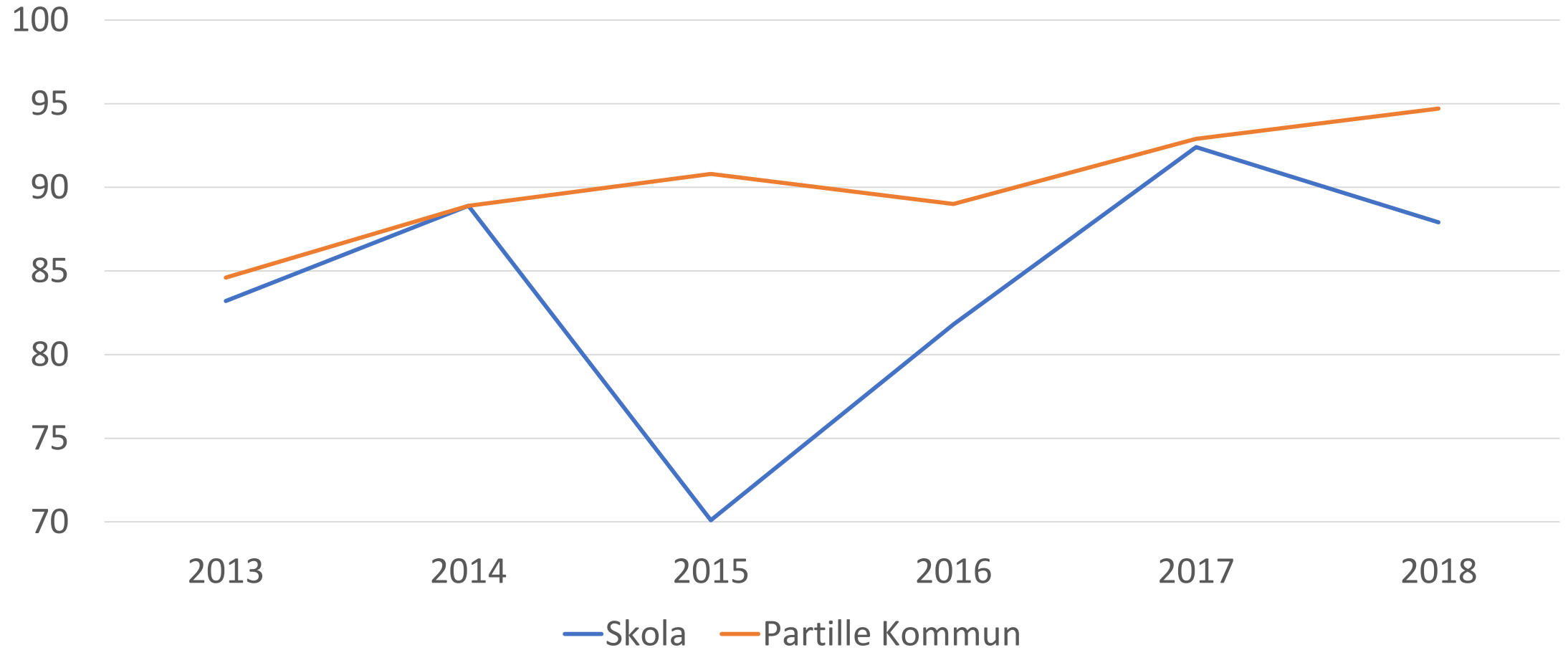

NP Svenska åk 3 2015 – Snitt godkända resultat

Skolans resultat över tid

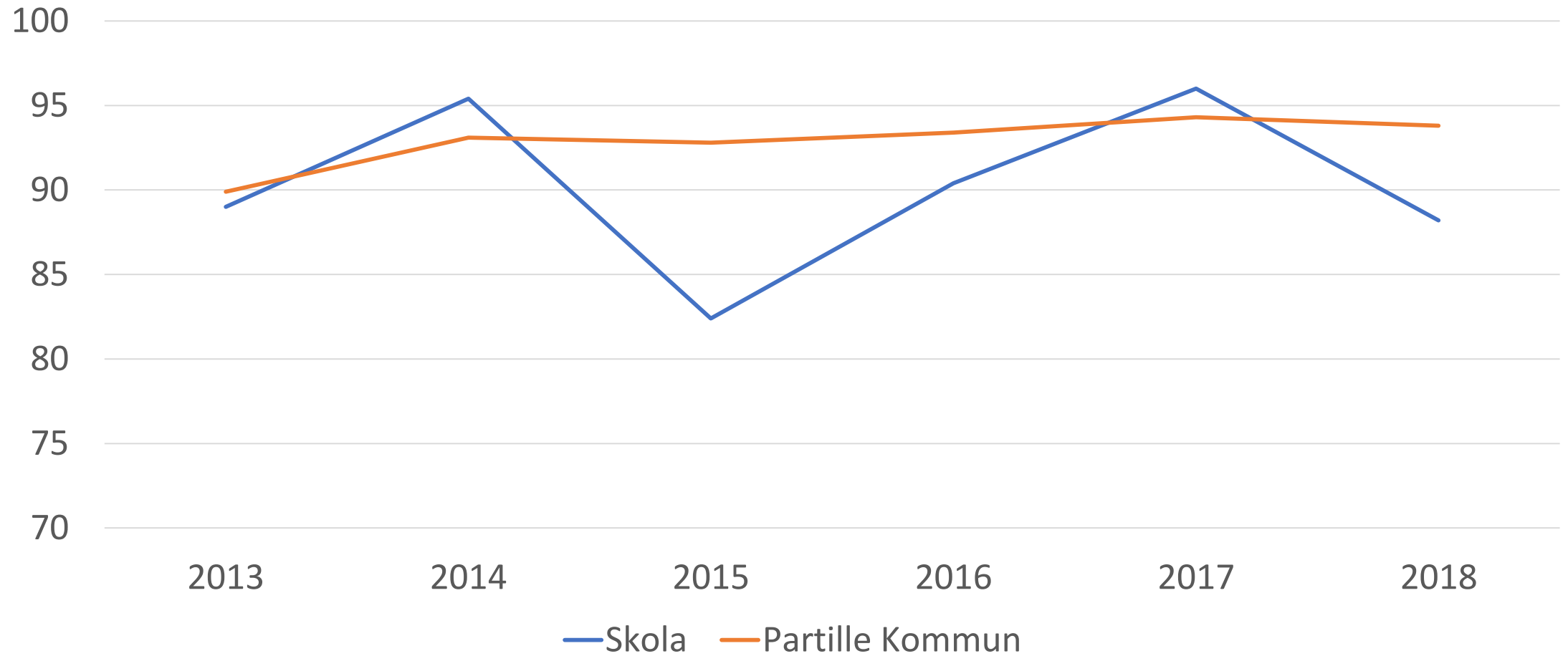
NP åk 3 Matematik

Skolans resultat över tid

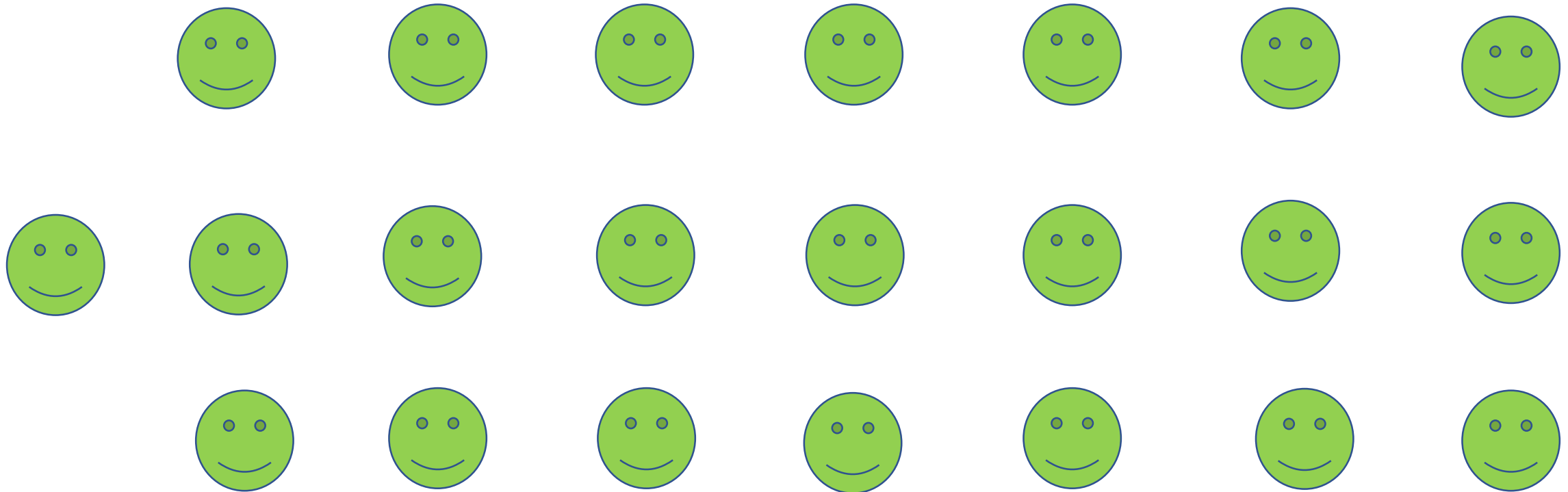
NP åk 3 Svenska

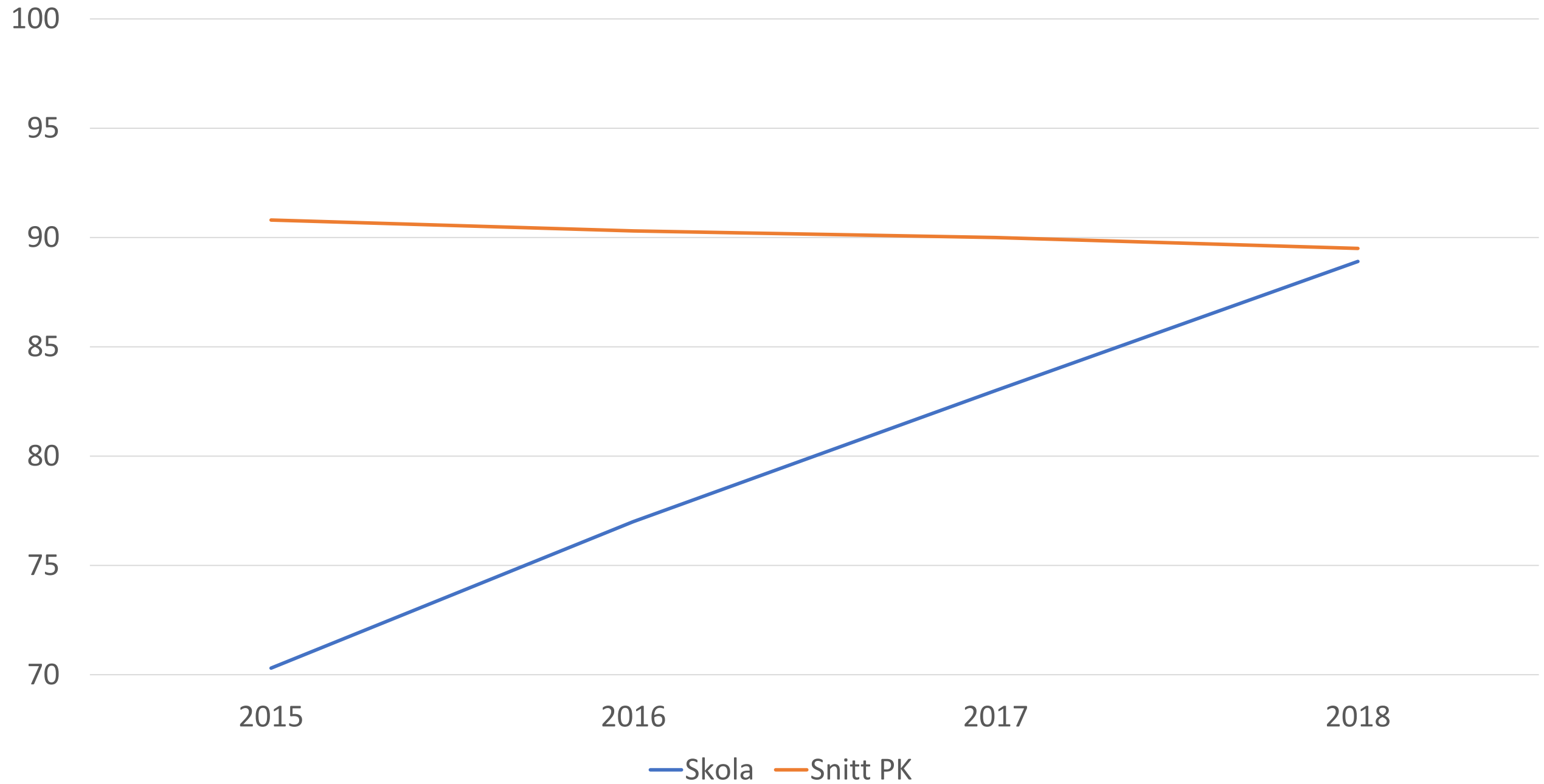
Gruppen ”En dag i åk 4”

- Stora utmaningar i gruppen
- ”Vi är skolans värsta klass”
- Klassen styrde utan att vilja ta ansvar för ordningen i klassrummet

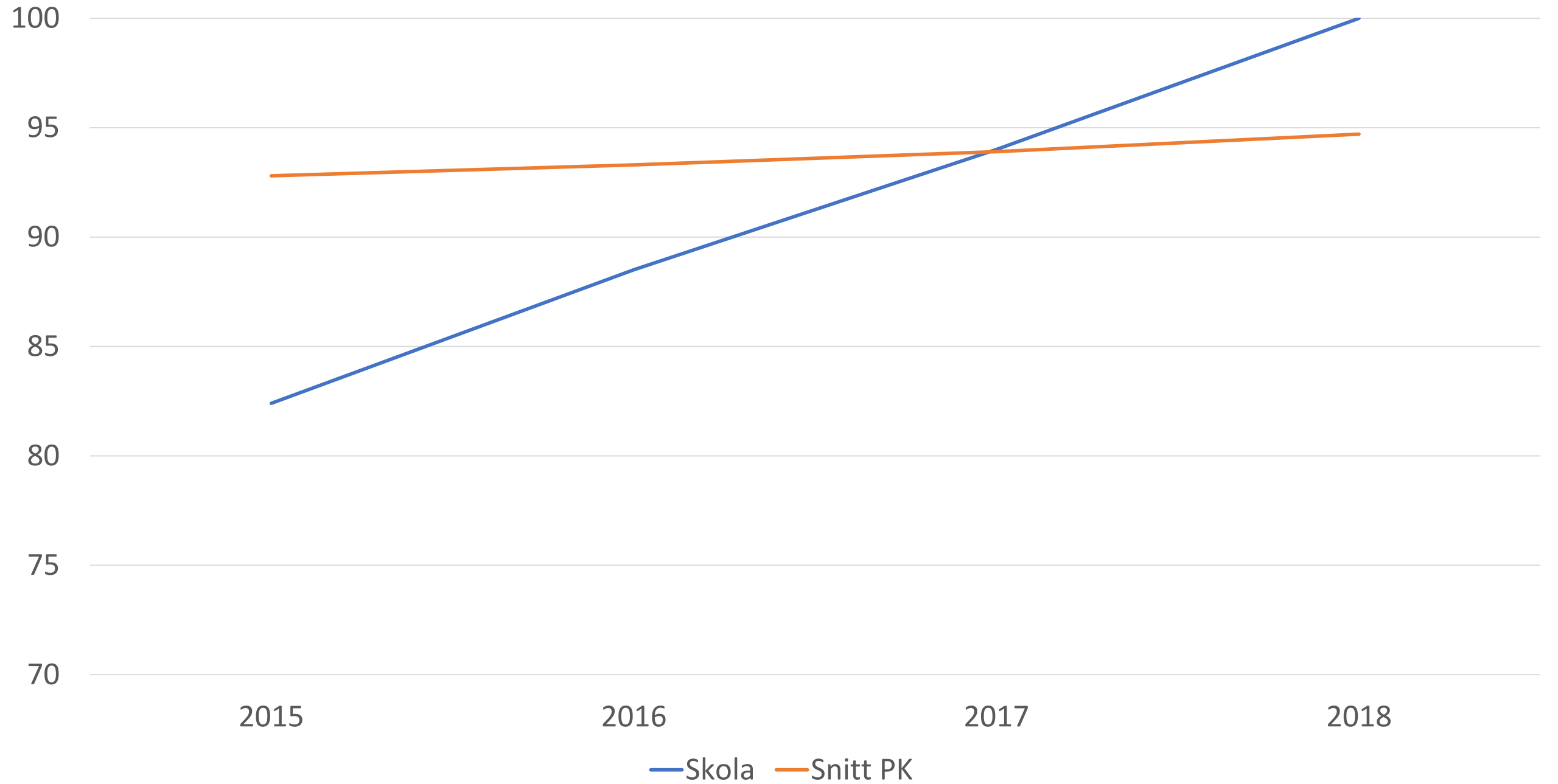
Klassen - 22 elever

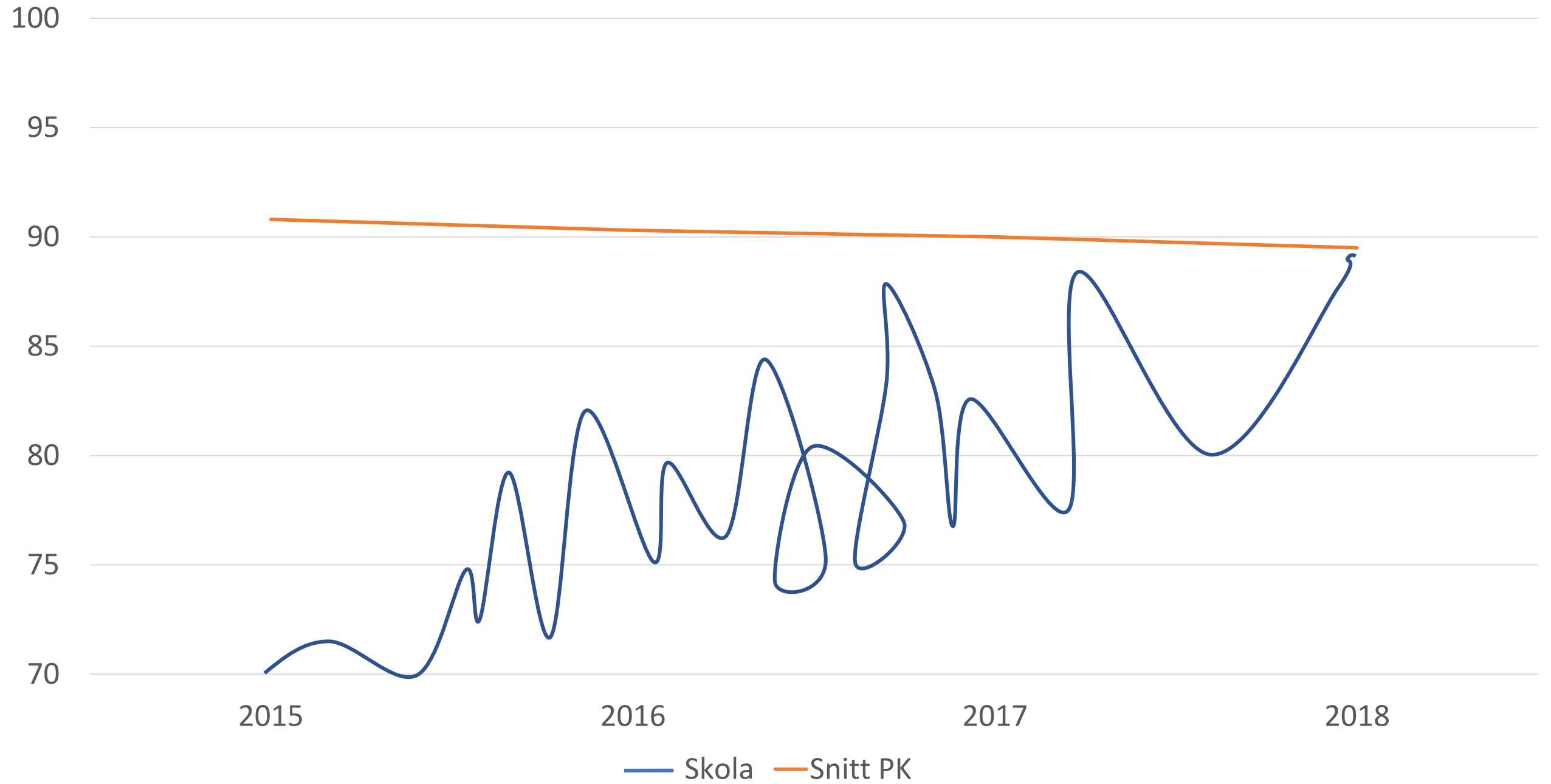
Matematik NP åk 3 och 6

Svenska NP åk 3 och 6

Matematik NP åk 3 och 6

Vad har varit det bästa med åk 4, 5 och 6?

"Det har blivit roligare, iallafall sedan trean, för att jag har börjat sköta mig och se hur skolan egentligen är och då har det blivit roligare att lära sig och sånt."

"min utveckling. Från att vara jättestökig till att jobba på
lektionerna och vara med i klassrummet."

"att se utvecklingen från början av 6:an och från trean till och med. Hur alla har förändrats och hur mycket vi har lärt oss. Hur mogna vissa har blivit. Man är inte på samma sätt, elak. Det fanns väldigt många som var elaka. Vissa har blivit mer skolintresserade. Förändrats från att vara busiga till skolintresserade. De vet mer nu."

"Vår klass är så bra. Vi har inte stökat sedan i trean och nu har vi börjat hålla ihop riktigt bra. Ni - du och Johanna gör väldigt bra lektioner. Vi gör mycket tillsammans nu och vi tar vara på den här tiden. Att vi fick betyg - jag tänker på lärandet mer än betygen men kul att se var man står och även prov tycker jag om för då kan man se vad man behöver utveckla."

"Ni som lärare har varit bra ni har varit bestämda. Är det någon som stökar då får de faktiskt åka ut. De förstår att det är på allvar. Man lär sig mer, man har kommit upp på en högre nivå. Alla har utvecklats mer."

"Jag har lärt mig allting egentligen. När jag gick i trean kunde jag ingenting då försökte jag ingenting."

"Att i femman så hade vi utvecklats från en stökig klass till att bli en hyfsad klass. Kommer inte ens ihåg om vi hade extralärare och sånt. Känns som att vi är bättre än de flesta klasser nu såhär på att jobba och vi har väldigt bra sammanhållning och sånt. Vi är inte så små grupper utan kan kommunicera med alla och det är roligt."

"Jag skulle säga lärarna alltså du och María, sen har vi utvecklats själva men alltså hade vi haft kvar våra gamla lärare så hade de typ sagt uppgiften så jobbade typ halva klassen. Ni gjorde så att alla jobbade. Man ska ju själv ta ansvar men de flesta tog inte sitt eget ansvar. Så ni har hjälpt klassen väldigt mycket med att lära klassen att lära sig själva."

Planering i junidagarna inför åk 4

- Hur ser det idealiskt ut när det fungerar?
- Vilka hinder ser vi redan nu?
- Vad gör vi? Var startar vi?

Mål – vart ska vi?

Långsiktigt – ”*Från sämst till bäst*”

Kortsiktigt – Öka förståelsen för lärandet och innehållet i skolan.

Kunskapsutveckling
och måluppfyllelse

Öka det egna ansvaret, Det är JAG som lär MIG!

ALLA ska vara medvetna om SIN roll i klimatet i klassen.

Delaktighet och
inflytande

Vi ska upprätta och börja skapa ett didaktiskt kontrakt mellan oss och gruppen.

Trygghet och
studiero

Hur gör vi det?

Bra och effektiv undervisning. **Lärandet** inte görandet i fokus.

Fånga upp och stötta elever i behov av stöd. Gruppnivå.

Synliggöra lärandet.

Skapa en medvetenhet – exempelvis genom tydliga exempel och självbedömning.

Utgå från och **använda** oss av **elevernas uppfattningar** och förståelse för innehållet.

Jobba med gruppdynamik och dess inverkan på en grupp.

Tydliga **förväntningar** på **elever** och **lärare**.

Kunskapsutveckling
och måluppfyllelse

Delaktighet och
inflytande

Trygghet och
studiero

SOCIALA
RELATIONER

UNDERVISNING

Fyra
delar av
en hel

ORGANISATION

LEDARSKAP

Undervisning

”Den här gruppen är inte undervisningsbar”

- Vad är alternativet?
- Elevunderlag –inte valbart.
- Skolans uppdrag

~~”Den här gruppen är inte undervisningsbar”~~

- Vad är alternativet?
- Elevunderlag –inte valbart.
- Skolans uppdrag

”Den här undervisningen, för den här gruppen, är inte förståelsebar.”

”En tuff grupp som bryter mot regler och svåra att få ordning på. En del går inte ens in på lektion...”

- Missat mycket undervisning – närvarade/deltog inte på lektioner
- Första arbetsområdet blev viktigt...

Demokrati

Regler, lagar,
normer

Rättigheter
och
skyldigheter

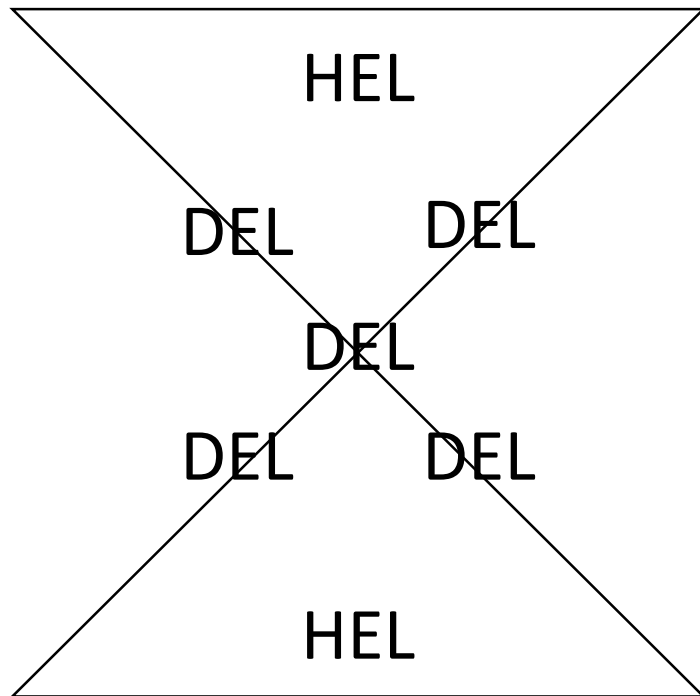
Skolplikt

Delaktighet
Solidaritet

Grundl.
kunskaper
*Demokrati – diktatur
Hur Sverige styrs...*

Skapa nyfikenhet och intresse - NO

Maria startade med kemi. De skulle få labba.

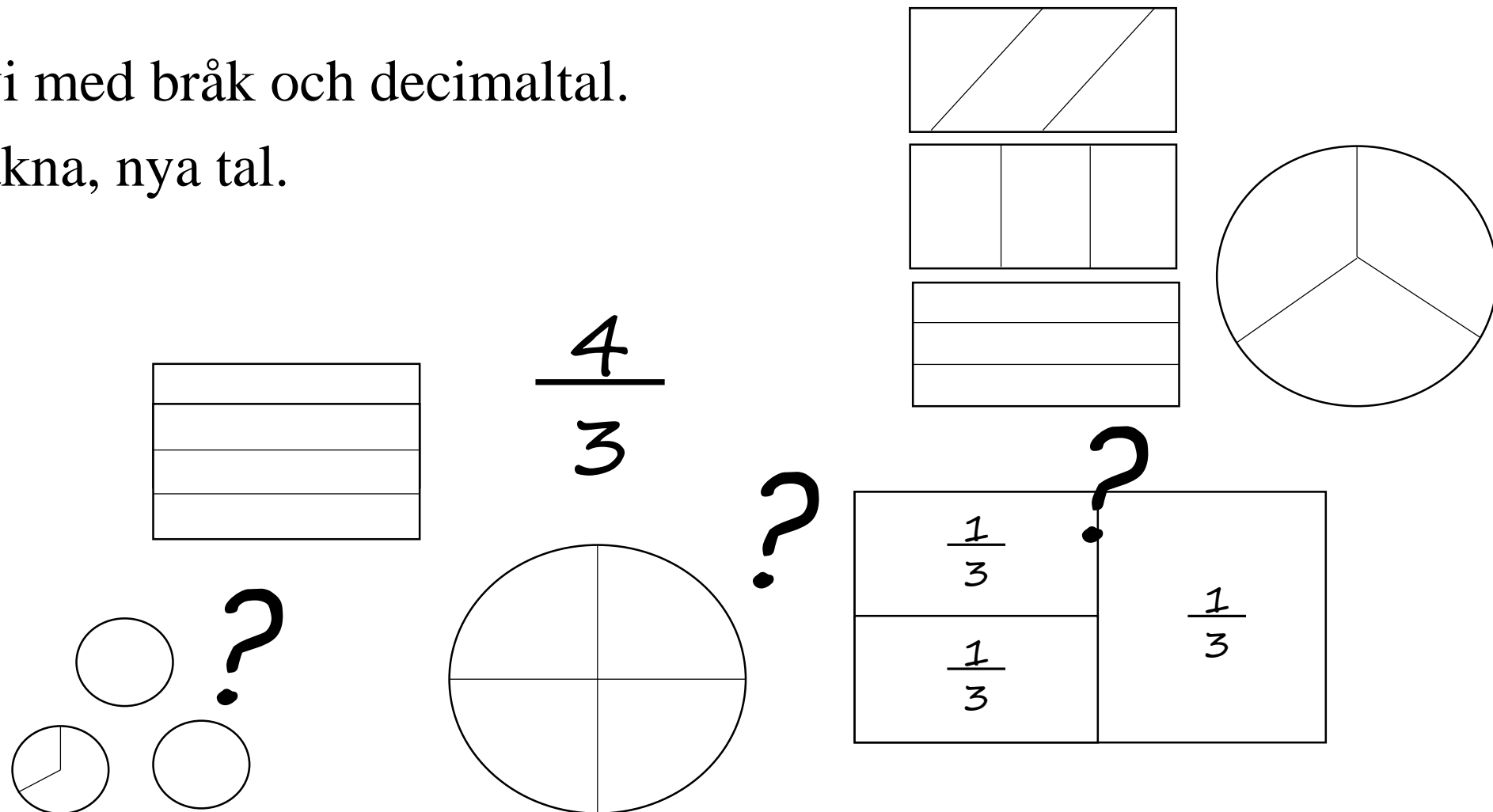

Någonting nytt - Matematik

Här startade vi med bråk och decimaltal.

Nya sätt att räkna, nya tal.

Undervisning till varje pris

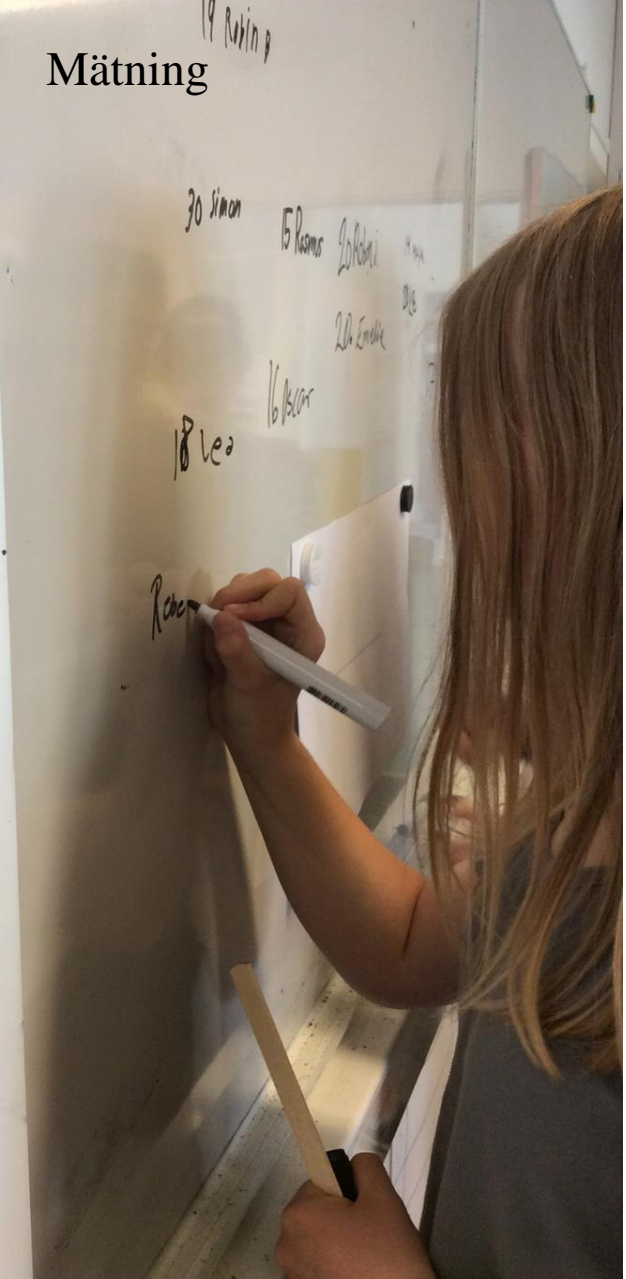
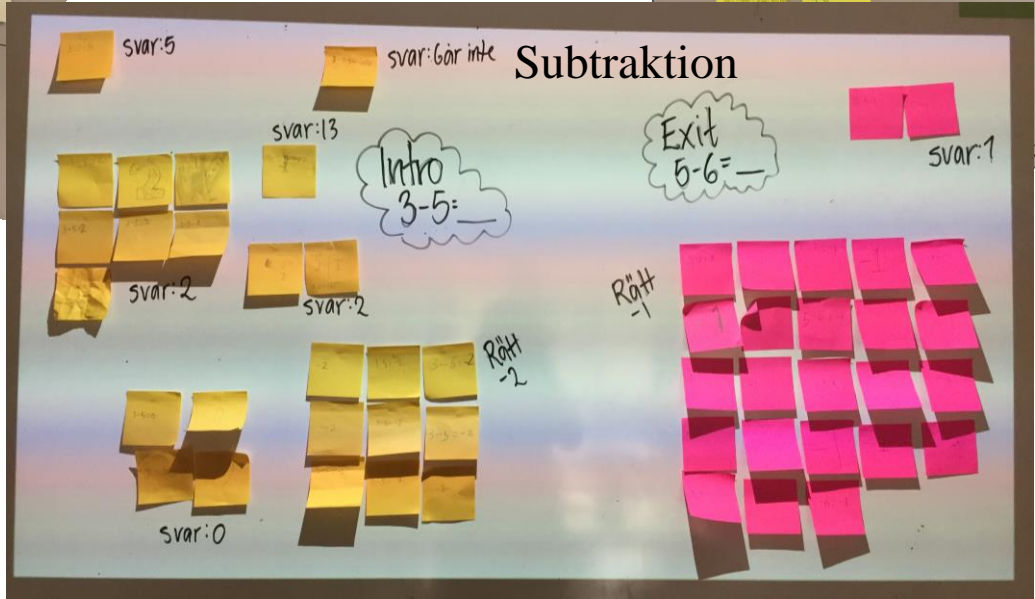
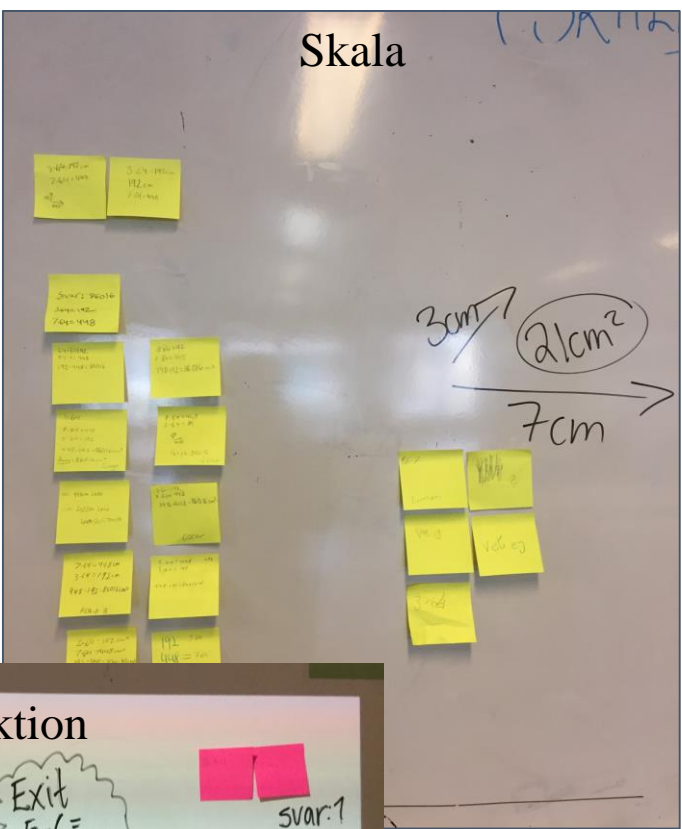
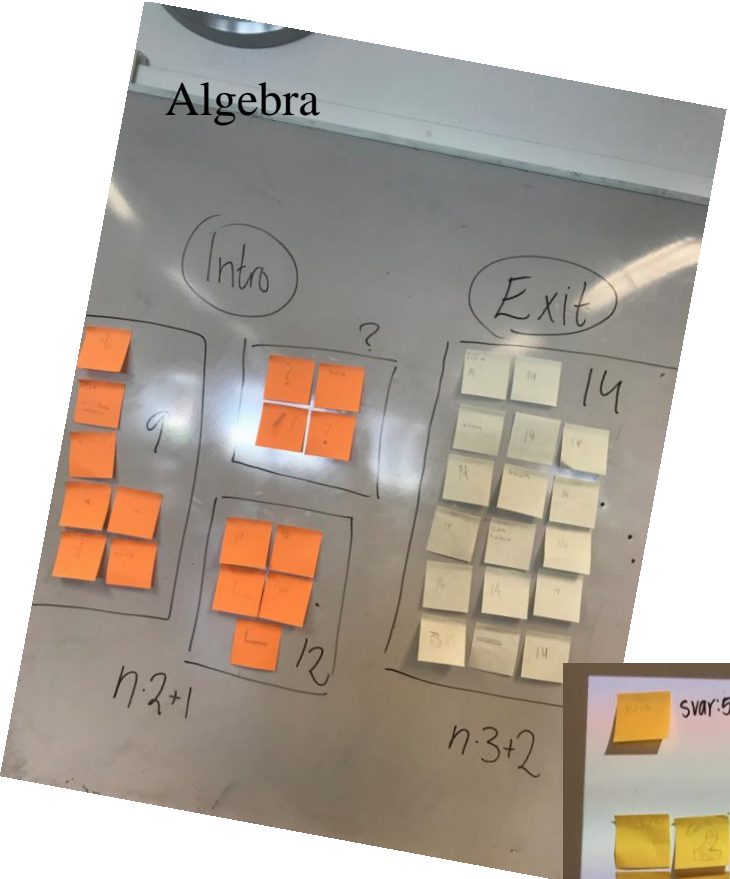
- Lockande undervisning – Lärandet

Lärbar, greppbar, meningsfull

- Det måste vara roligare att vara med på lektionen än utanför.
- Viktigt med allas delaktighet, allas tankar som lärrika bidrag till lektionens lärandemål.

Utgå från eleverna i
undervisningen

Bra undervisning och synligt lärande

undervisning

När är det roligt i skolan?

”Det kan vara när man inte kör fast hela lektionen utan när man kör fast lite och sedan klarar man det.”

”Den här eleven har missat så mycket...”

- Alla har en uppfattning som vi har som uppdrag att förändra, utveckla eller fördjupa.
- Hämta en elevuppfattning utanför klassrummet. Bära med sig elevens tanke in i sammanhanget, skapa delaktighet och återkoppla.

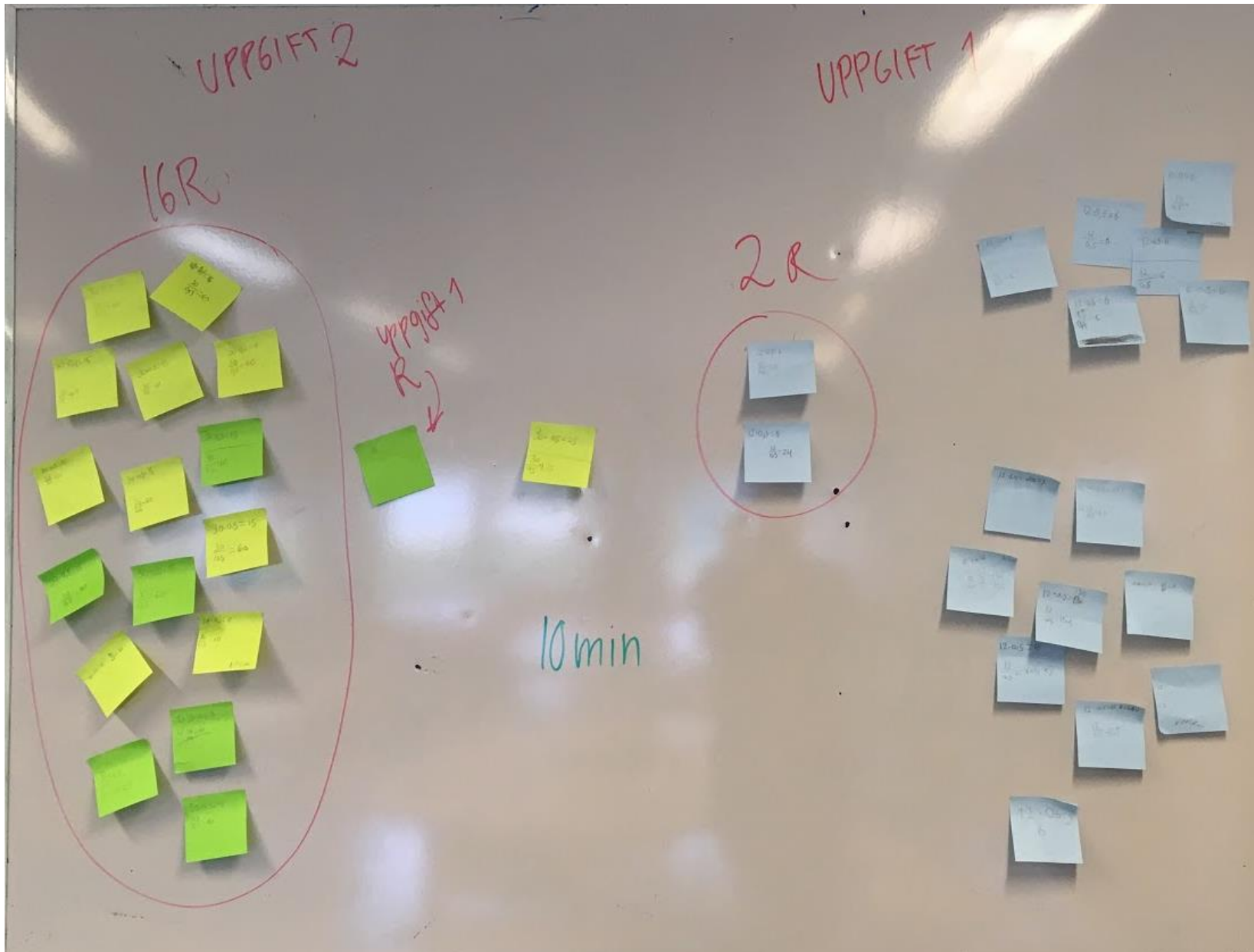
Hitta/få fatt i en elevs uppfattning

Synliggöra en elev som läranderesurs

Förändra en negativ självbild

Fördjupa och utveckla en elevs uppfattning

Använda elevuppfattningar för att aktivera eleverna, skapa delaktighet och lära av varandra.

Exitticket

$$30 \cdot 0,5 =$$

$$\frac{30}{0,5} =$$

Möjliga felsvar

$$12 \cdot 0,5 = 12,5$$

$$12 \cdot 0,5 = 18$$

$$12 \cdot 0,5 = 24$$

$$12 \cdot 0,5 = 17$$

$$12 \cdot 0,5 = 60$$

$$12/0,5 = 6$$

$$12/0,5 = 11,5$$

$$12/0,5 = 2,4$$

Introticket

$$12 \cdot 0,5 =$$

$$\frac{12}{0,5} =$$

Intro och exitticket

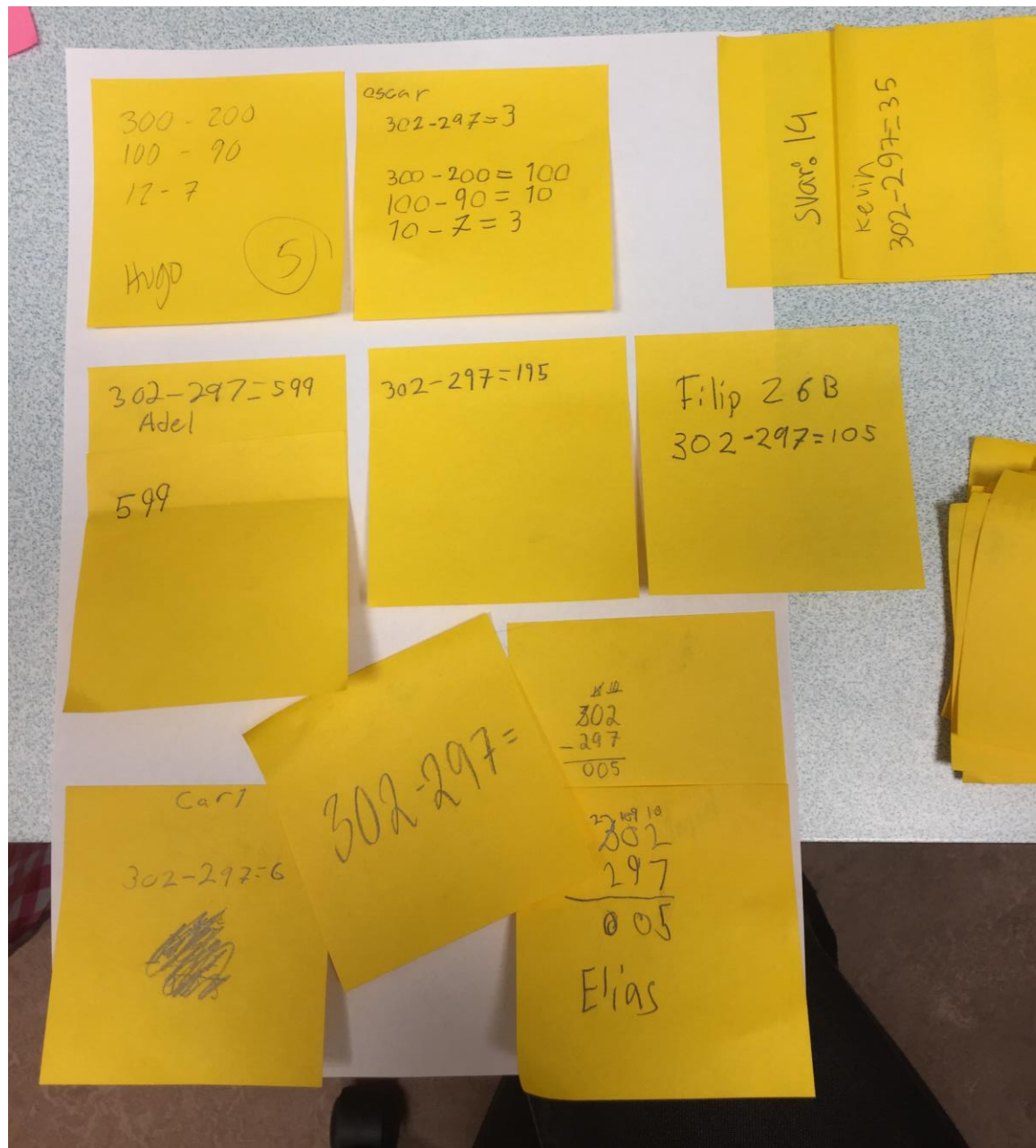
- Utgå från eleverna för att skapa delaktighet och förståelse
- Tydliggöra målet med lektionen samt skapa ett lärandebehov
- Progressionen hos eleverna – hjälpa eleverna att få syn på sin utveckling
- Information och planeringsstoff för mig som lärare
- Tydliggöra och belysa vikten av lektionen

Lektionsplanering

Kritiska aspekter
att behandla under
lektionen.

Vad händer mellan våra intro och exittickets?

- Förberedelse

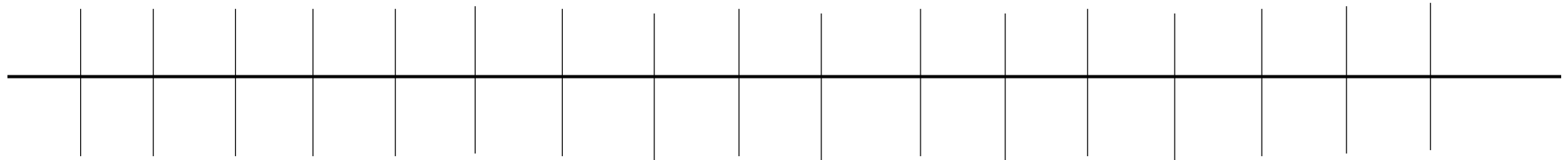
Vad är lektionens lärandemål? Hur får jag eleverna att få syn på det?

- Skapande/letande av uppgifter.
- Redo att möta elevernas uppfattningar.

- Avvägning. Elevbidrag som ska lyftas vidare eller släppas. Bidrag som hamnar utanför lärandemålet för lektionen.
- Flexibilitet i lektionen: Ta tid att fundera hur ett innehåll ska förtydligas. Lägga in ett moment emellan. Tänka medans eleverna tänker.

Att följa elevsvar och bygga lektionen utifrån dem.

Vem kan med säkerhet bestämma värdet på X ?

X

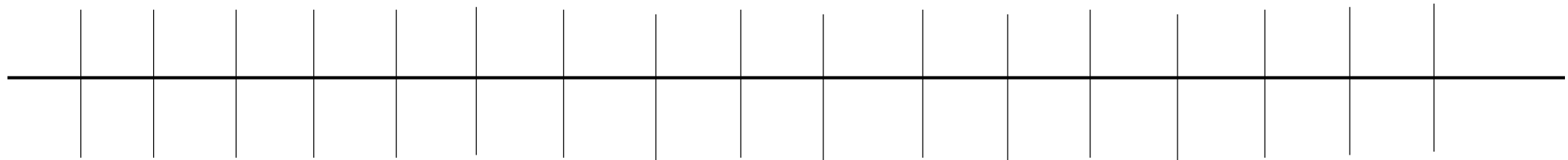
Att följa elevsvar och bygga lektionen utifrån dem.

Vem kan med säkerhet bestämma värdet på X ?

Vem kan med säkerhet sätta ut $X+3$?

X

$X+3$

Att följa elevsvar och bygga lektionen utifrån dem.

Vem kan med säkerhet bestämma värdet på X nu när jag sätter en 4 här?

Svar: 13

Svar: 8,5

Svar: 22

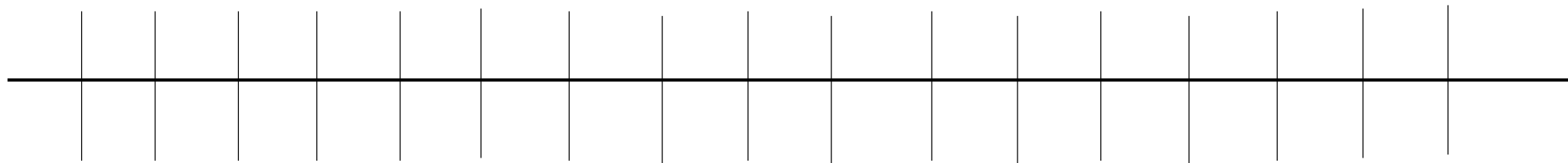
Vem kan med säkerhet bestämma värdet på X ?

Vem kan med säkerhet sätta ut $X+3$?

4

X

$X+3$

Att följa elevsvar och bygga lektionen utifrån dem.

Vem kan med säkerhet bestämma värdet på X nu när jag sätter en 4 här?

Svar: 13

Svar: 8,5

Svar: 22

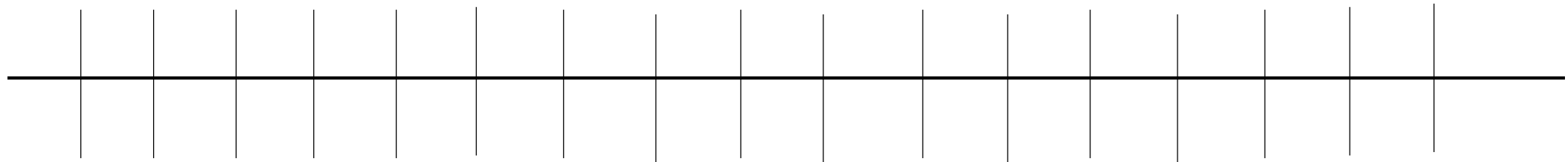
Vem kan med säkerhet bestämma värdet på X ?

Vem kan med säkerhet sätta ut $X+3$?

4

X

$X+3$

Ett resonemang börjar kring var $x+3$ ska placeras beroende på hur tallinjen är uppbyggd.

Lektionerna

Dåliga på att bara gå in och göra en uppgift för görandets skull.

Tydlighet kring lärandemålet för lektionen.

Kontrastera och synliggöra.

Prova uppgiften själv.

Självklart repetition. Men repetition av vad?

Björnar

Kännetecken

Pilten är lång och ofta erfligad i antingen bröst eller svans (avslutad i fjärrstelen och ibylen). Björnens svans är erbart en liten stämp och den ramar för alla tre små trubbiga klor som inte kan dras in. Kroppen är ofta stor för vilket felaktigt kan ge ett klumpigt utseende. Håret är i regel rött i tonen och vikten varierar beroende på art mellan 25-300 kg. Nosen är långsträckt och rymmer mellan 40 till 42 tänder. Sjätte delen av fästan består av vittfärdigt vilket gjort att kändiserna är trubbiga och mer lämpade för att mata och konsumera vegetabilier än att dela kött med. Björnen är inget nödvär även om den inte drar sig för att jaga och fylla byten vid behov. Ögonen är små och uppriktade.

Föda

Sjätte delen av björnens föda kommer från växtriket. Men även insekter, fiskar och större djurgårnar hamnar på björnens matbord. Utifrån till den varierande kosten är jättepanan som lever nästan enbart på bambu och sibjörnen som lever sig utslutande på kött.

Björnar

Kännetecken

Pilten är lång och ofta erfligad i antingen bröst eller svans (avslutad i fjärrstelen och ibylen). Björnens svans är erbart en liten stämp och den ramar för alla tre små trubbiga klor som inte kan dras in. Kroppen är ofta stor för vilket felaktigt kan ge ett klumpigt utseende. Håret är i regel rött i tonen och vikten varierar beroende på art mellan 25-300 kg. Nosen är långsträckt och rymmer mellan 40 till 42 tänder. Sjätte delen av fästan består av vittfärdigt vilket gjort att kändiserna är trubbiga och mer lämpade för att mata och konsumera vegetabilier än att dela kött med. Björnen är inget nödvär även om den inte drar sig för att jaga och fylla byten vid behov. Ögonen är små och uppriktade.

Föda

Sjätte delen av björnens föda kommer från växtriket. Men även insekter, fiskar och större djurgårnar hamnar på björnens matbord. Utifrån till den varierande kosten är jättepanan som lever nästan enbart på bambu och sibjörnen som lever sig utslutande på kött.

Undervisning med variationsteori som förhållningssätt

- Retoriklektion – oplanerad. Ändå variationsteoretiska inslag...
- Med ett variationsteoretiskt förhållningssätt planeras lektionerna alltid mer eller mindre variationsteoretiskt. *Det är så här innehållet blir tydligt, det är så här vi lär oss.*

”Varför ska vi lära oss det här?”

- Välplanerat
- Tydligt
- Anpassat

- Omöjligt att fånga gruppen med en ”göra-uppgift”

Elever i stort behov av stöd

Kunskapsmässigt

Socialt

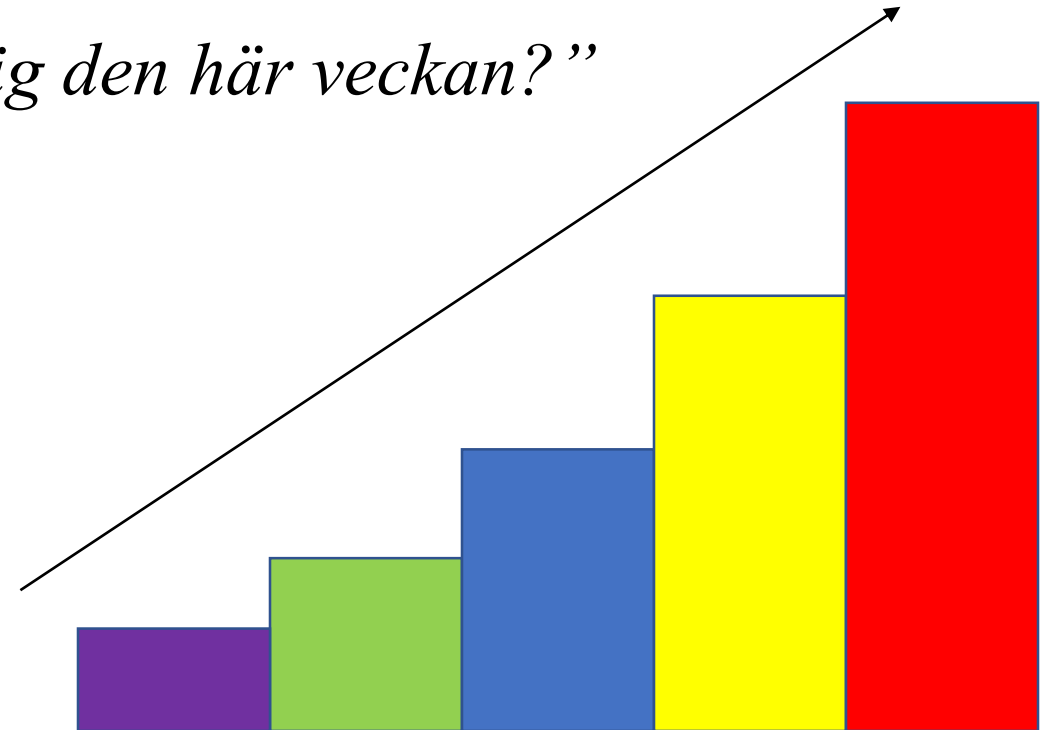
- Ha en ”förlektion”.
- Uppmärksamma lösningar, formuleringar och föra deras talan.
- Skapa möjligheter i uppgifterna för alla att delta

Tidskrävande...?

- Så småningom får man rutin, blir effektiv
- Stressat mig mer att inte ha något bedömningsunderlag, att de eleven la kraft på var massa annat än själva kärnan i det som skulle läras.

Återkoppling, progression och reflektion

- Använd elevernas arbeten i kontrast - spara och välj ut. **Vad** är det som utvecklats... (Ej uppnått lägsta godkända nivå)
- Post it varje fredag *"Vad har du lärt dig den här veckan?"*

Ledarskap

Klassrumsklimat och didaktiskt kontrakt

- Höga förväntningar på eleverna
- Eleverna kunde ha höga förväntningar på oss
- Vinna **varje** fight om att lämna klassrummet. Inte låta tiden gå.

Kartlägga gruppen och elevernas roller

- *Vem är vem här?* Medvetandegöra eleverna om sin roll och sitt bidrag i gruppen
- Stärka arbetande elever
- Ta bort publik
- Göra nödvändiga anpassningar

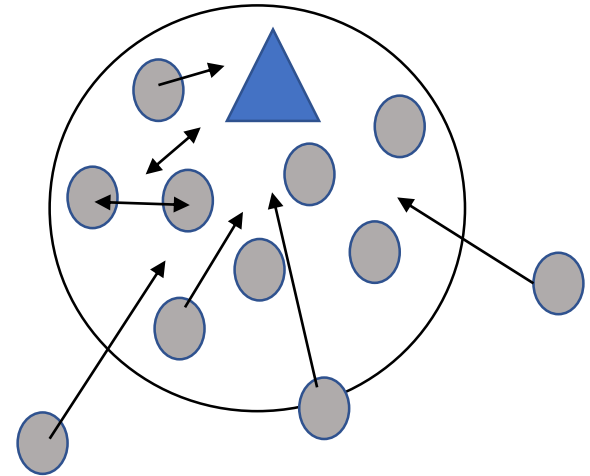
Möta för situationen dåligt beteende med undervisning

- Se lärandet och fokusera undervisning. Eleverna lär sig snart att du inte kan provoceras bort från undervisningen.
- Alla inlägg sker efter handuppräknning eller när de får frågan.

Tillrättavisning...

Fånga tillbaka elever i undervisningen/innehållet

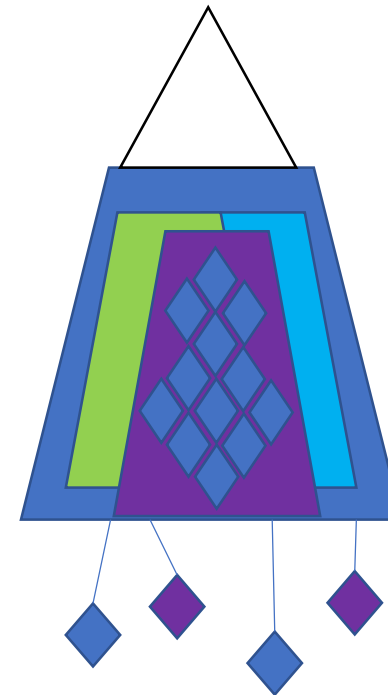
God kunskap kring elevernas kunskaper.

ledarskap

Hålla fokus på det positiva

- För gruppens utveckling i rätt riktning
- Blicka bakåt för att se progression och framgångar
- Positiv utvärdering inför gruppen, med exempel inte generellt beröm.
Exempel Pinjata. *“Det var ju jag som sa det.”*

Organisation

Återkommande lektionsstart

- Förväntningar

- LEKTIONENS MÅL:

Idag ska vi undersöka vad som skiljer tvådimensionella figurer från tredimensionella.

NO 12.00-13.10

1. Kom in.

2. Sätt dig lugnt och tyst på din plats.

3. Titta framåt och var inställd på lektion.

Hur organiserade vi för undervisning till varje pris?

- Lärare – ”polis”
- Dubbelt mycket i början för att frigöra tid senare
- Mottagande lärare på utsidan - kollegiet
- Flytta klassen
- Två elever enskild undervisning från v.8 till sommarlovet åk 4.
Systematiskt arbete ut och tillbaka in i gruppen.

Lektionstiden

- Ingen undervisningstid går åt till att reda i konflikter. Detta tas på rast eller efter skoltid.
- Lektionen börjar på utsatt tid. Lektionen väntar inte på dig. Starten är spännande!
- Lektionstiden är elevernas

Konsekvenser av missad lektion och undervisning

”Du lärde dig inte det du skulle...”

Konsekvens 1: Tillsägning och vidare utvisning

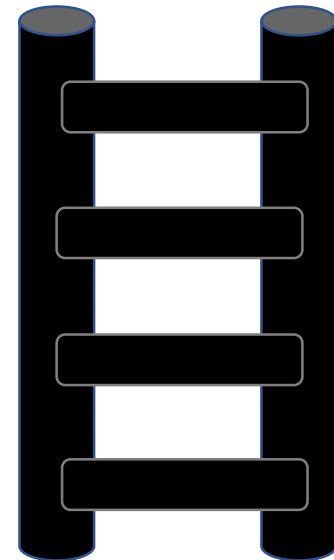
Konsekvens 2: Studietid - utöver schemat. Obligatorisk **och** frivillig

Konsekvens 3: Information hem

mail

samtal/möten

färgscheman

organisation

Färgschema

Blå	- delaktig, genomför uppgifter och bidrar till undervisning
Grön	- närvarar men deltar ej eller delvis. Stör inte.
Gul	- deltar inte, stör delvis
Röd	- helt oacceptabelt, utvisning

Möte med elev/förälder - tittar på färgschema för tex 4 veckor
★ Mitt mål till nästa möte - *“få mer grönt i mitt färgschemat”*

Ett överskådligt sätt för eleverna att ta ansvar för sin skolgång

Dokumentation

Struktur – delade elevmappar

Spara mail – inte dubbeldokumentera

Ta hjälp av skollagen – korr.läsa

Det vi fokuserar på växer...

- Dokumentera det positiva och de framsteg vi ser
- Dokument från första veckan åk 6. *Flera positiva dokument*
- Diskutera och planera undervisning och bedömning

...kommit vid 3 tillfällen v.3.

“Kan vi bedöma en insändare från internet med bedömningsmallen?”

“Efter man har fått respons på sin insändare och bedömt den själv kan man få jobba vidare på den då?”

“Kan man bedöma sina andra insändare också bara för att öva och se vad man kan förbättra?”

...river ner en papperskorg, en låda med kvarglömda kläder och en ljuslykta. Han plockar därefter upp allt som ramlade ur papperskorgen och hänger tillbaka den efter en “icke arg” tillsägning. Kartongen ställer han upp och plockar i innehållet helt på eget bevåg likaså glasbitarna från ljuslyktan och slänger i papperskorgen.

...lyfter ursäktande handen som ett “förlåt” när han inser att han just pratade rakt ut.

Konstruktiva mentorsmöten

- Positivitet för gruppen men även en överlevnad för oss pedagoger
- Fokus och dagordning på möten. Gnällmöten skulle sänkt oss.
- Avsatt tid för grupp -och elevanalys
- Resten planera och diskutera undervisning
- Blicka bakåt för att se progression och framgångar

Hur har den här eleven tänkt...

Har jag missat någon kritisk aspekt nu...

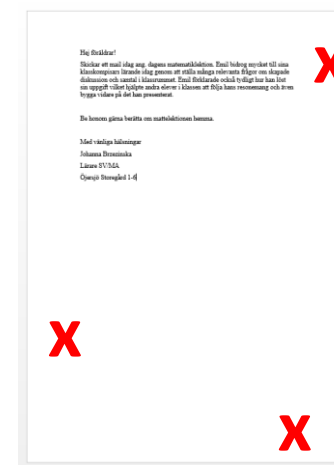
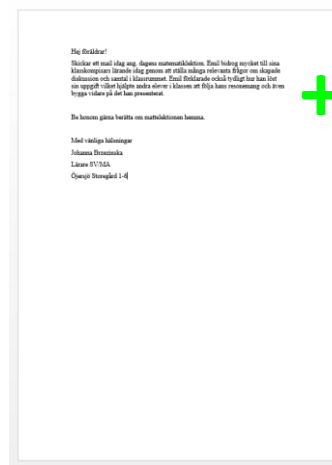
Jag hade en så rolig lektion idag...

Avstämningar, analys och utvärderingar

- Veckovis Post IT
- Intervju en gång per termin
- Teamplanen 2 ggr per termin varav 1 tillsammans med rektor
- Utvecklingssamtal ht, vt
- Flera återblickar för att se progression
- Resultatanalys (åk 3) och åk 6

- Ämnesspecifika avstämningar

Positiv information till hemmet

- Månadsbrev – spegla fokus och skapa positiva samtal hemma
- Enskilda elever

Ta problemen med dem det gäller

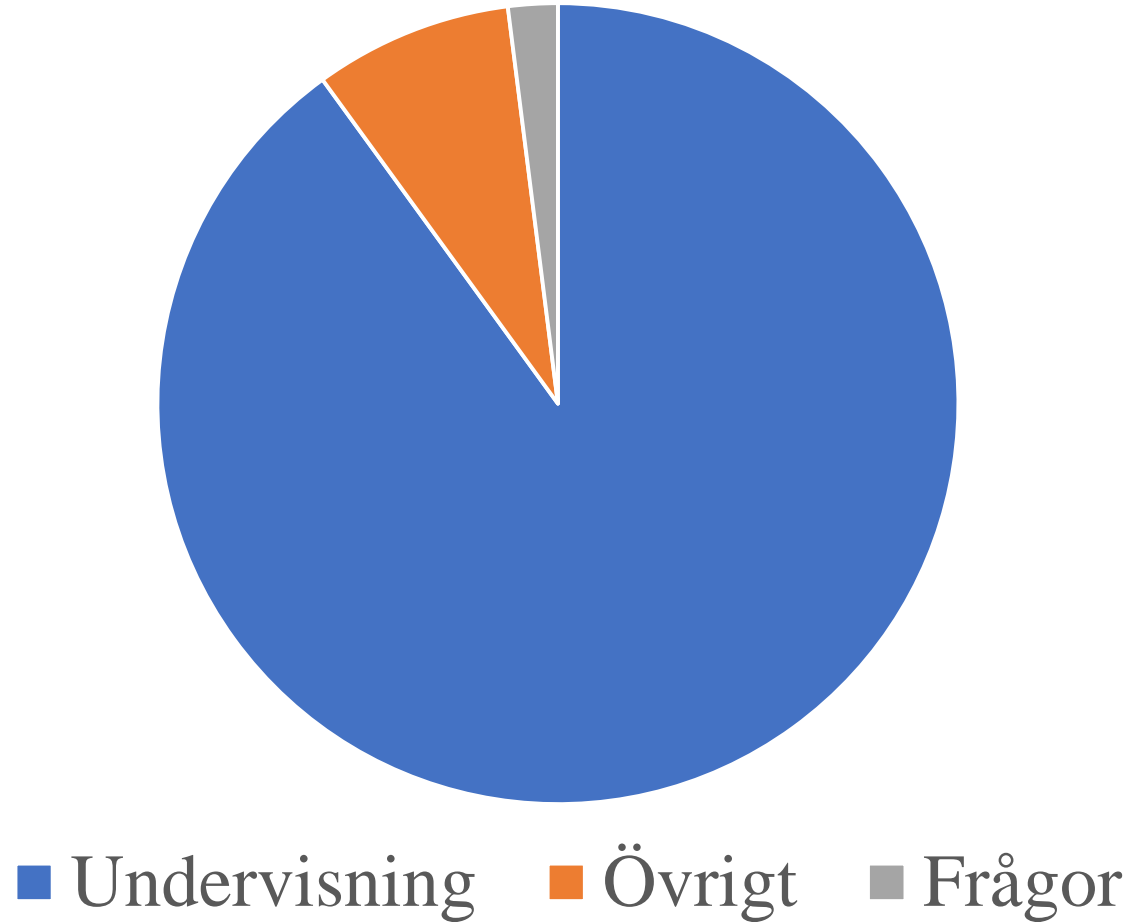
- Stärka föräldrarna. Lyfta det positiva för att kunna samarbeta kring det som inte fungerar.
- Föräldramöten och månadsbrev
- Även här skicka positiva mail till de föräldrar vars barn alltid ”sköter” sig, gör det som förväntas av dem.

Skapa möjligheter för positiva samtal utanför skolan mellan föräldrar.

Fokus

Föräldramöte

Föräldrars talutrymme ökar
- men fokuseras då på
undervisning och innehåll.

När övervägande del inte arbetar självständigt under lektionen...

- Avsaknad av en stor arbetande/fungerande massa som drivkraft för gruppen.
- Låna in välfungerande elever från andra klasser.

Kollegors arbete/arbetslag/samarbete

- Mail
- Synen på eleverna / hur vi pratar om och till eleverna

Sociala relationer

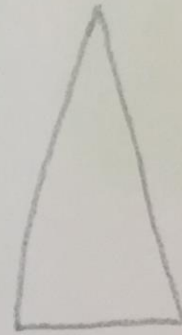
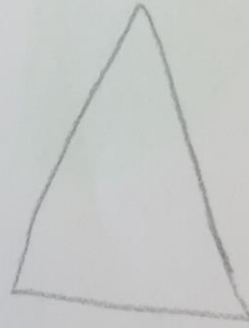
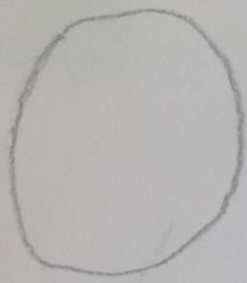
Undervisning som främsta redskap att leda gruppen

- Delaktighet och gemenskap kring ett lärande
- Skapa sociala relationer genom undervisningen. Samtal om lärande och innehåll.
- Solidaritet

Uppgift

Rita ett mönster som passar till regeln

$$a + a + a + b + b$$

Xdxdxd LALLOL

Att generalisera sina kunskaper

Leons undersökning...

SCP Number:
035.

Get angry when ask
questions about
him/she

Echo voice,
medium high
voice.

Possing
humans.

Aggressive
level: 4-5

SCP
173

Connection
with them?

SCP
343

Speak many
languages.

Trying to avoid
questions.

<p>Undervisning</p> <ul style="list-style-type: none"> + Välplanerade, variationsteoretiskt förhållningssätt + Lärande i fokus, progression och utveckling. Synligt lärande. + Alla elevers känsla av delaktighet. Felsvar. Mina tankar är viktiga och betydelsebärande i lektionen + Lockande lektioner, val av innehåll, skapa en nyfikenhet i starten - Tidskrävande? - 	<p>Organisation</p> <ul style="list-style-type: none"> + Organisera för att undervisningen ska kunna bedrivas. Lärare, polis. Flytta klassen + Studietid – konsekvenser för olika beteenden + Dokumentation + Mötesstruktur + Val av information till hemmen. Mail föräldramöte + Gruppera anpassningar, se grupper i gruppen så långt det går. Blir många individer annars. Ofta anpassa för alla. - Kollegiets samarbete. Svårt att klara fullt ut om mentorspar. -
<p>Ledarskap</p> <ul style="list-style-type: none"> + Vi äger lektionen, går inte att avleda läraren, konflikter prioriteras inte över lärandet. + Didaktiskt kontrakt – tydlighet kring hur vi respekterar varandra + Positiv förstärkning + Tydlig lektionsstruktur start och stopp + Proffsrocken + Ta bort publik + Fånga tillbaka eleverna in i ämnet och innehållet - Eleverna förlitat sig på oss. Normsystemet kopplat till oss? - 	<p>Sociala relationer</p> <ul style="list-style-type: none"> + Arbeta med ämnesinnehåll för att förstärka normer och regler + Använda positiv förstärkning i klassrumssituationer kring innehåll. + Uppmärksamma eleverna i innehållet. Arbeta med att höjja lågstatus elever exempelvis med hjälp av deras tankar och svar i undervisningen + (Skapa ett tillsammans via schackfyran) Vi känsla där alla bidrog. - Bättre men ej helt bra under raster -

Tack för visat intresse!

